

Vlaams
Parlement

vergadering **C304**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 2 juli 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ingeborg De Meulemeester aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de certificering van leerlingen met redelijke aanpassingen en/of een individueel aangepast curriculum – 2422 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de organisatie van de begeleiding geïntegreerd onderwijs (gon-begeleiding) voor het schooljaar 2015-2016 – 2468 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de begeleiding geïntegreerd onderwijs (gon-begeleiding) voor type 3-kinderen – 2469 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de mismatch tussen de CLB's en gon – 2576 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van Kathleen Helsen aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de nieuwe kwaliteitsvereisten voor begeleiders in de kinderopvang – 2484 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Kris Van Dijck aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de visietekst van de Associatie KU Leuven – 2558 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de inzet van masters in het basisonderwijs – 2640 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over loden waterleidingen in schoolgebouwen – 2485 (2014-2015)	18
VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de oprichting van een nieuwe conservatief-katholieke school in Maleizen – 2545 (2014-2015)	21
VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het reductietarief voor studenten bij De Lijn – 2549 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de stereotiepe benadering van mensen met een migratiegeschiedenis in de klas – 2563 (2014-2015)	25

VRAAG OM UITLEG van Ingeborg De Meulemeester aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de certificering van leerlingen met redelijke aanpassingen en/of een individueel aangepast curriculum – 2422 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, in functie van de invoering van het M-decreet moeten scholen voorzien in redelijke aanpassingen voor de leerlingen in kwestie, waar mogelijk binnen het gemeenschappelijk curriculum. Wanneer het echter niet anders kan, kan een individueel aangepast curriculum (IAC) aangeboden worden. Officieel luidt het dat een leerling met aanpassingen binnen het gemeenschappelijk curriculum nog in aanmerking komt voor een certificering na oordeel van de klassenraad. Leerlingen met een individueel aangepast curriculum komen niet meer in aanmerking voor een certificering, maar krijgen in plaats daarvan een attest van verworven bekwaamheden. Een uitzondering is echter mogelijk wanneer de klassenraad oordeelt dat de leerling in kwestie toch in aanmerking kan komen voor een eindcertificering. In dat geval wordt de onderwijsinspectie betrokken in de beslissing.

Minister, ik heb twee vragen voor u. Hoe ziet u de rol van de onderwijsinspectie in het toekennen van een certificering voor leerlingen met een individueel aangepast curriculum?

Indien de leerling in kwestie de beslissing van de klassenraad aanvecht om bij een IAC geen certificering toe te kennen, zal hij of zij dan ergens terecht kunnen, bijvoorbeeld bij de Vlaamse Bemiddelingscommissie? Hoe ziet u de rol van de Bemiddelingscommissie in dezen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw De Meulemeester, bedankt voor de vraag. Ik kan er heel kort op antwoorden. Het is de onderwijsinspectie die toeziet op het traject dat werd afgelegd om tot de beslissing te komen. Zij hanteren volgende drie vragen als leidraad. Welke criteria werden gehanteerd om tot de beslissing te komen? Welke argumenten zijn doorslaggevend om, ongeacht het aangepaste curriculum, de certificering toch toe te kennen? Sluiten deze argumenten voldoende aan bij de maatschappelijke verwachtingen om met het certificaat ook het beoogde vervolgetraject in onderwijs of op de arbeidsmarkt te kunnen aanvatten?

Wat de beroepsmogelijkheden betreft, is de Vlaamse Bemiddelingscommissie niet bevoegd voor deze materie. Haar opdracht is om op initiatief van de school, het CLB of de ouders te bemiddelen bij onenigheid over het afleveren of over het niet afleveren van een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs of over de inhoud ervan. Voor het niet toekennen van een certificering bestaat een decretaal voorziene generieke beroepsprocedure. Dat is artikel 123/15 van de Codex Secundair Onderwijs. Die beroepsprocedure moet opgenomen zijn in het schoolreglement.

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Minister, we krijgen regelmatig de vraag van studenten die in het bso heel flink hun best hebben gedaan, maar die toch geen certificering krijgen. Ze vragen zich af waar ze terecht kunnen.

Minister Hilde Crevits: Desnoods kunnen we hierover nog eens communiceren. Ik heb de procedure bij me. Ze bestaat en moet opgenomen zijn. Misschien

moeten de scholen de leerlingen en ouders er attent op maken bij het begin of bij het einde van het schooljaar.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): De Vlaamse Bemiddelingscommissie zou worden opgericht tegen september. Zal dat zeker lukken?

Minister Hilde Crevits: Ja, dat lukt zeker.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de organisatie van de begeleiding geïntegreerd onderwijs (gon-begeleiding) voor het schooljaar 2015-2016 – 2468 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de begeleiding geïntegreerd onderwijs (gon-begeleiding) voor type 3-kinderen – 2469 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de mismatch tussen de CLB's en gon – 2576 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, mijn vragen werden voor een stukje al ingehaald door besluitvorming van de Vlaamse Regering. Ik zal ze toch stellen, dan is het ook duidelijk voor iedereen in het veld. De onzekerheid op het werkveld was immers ook de reden voor het indienen van deze vragen. Ik heb verschillende bezoeken gedaan bij scholen in het bijzonder onderwijs die gon-begeleiding inrichten.

In de periode voorafgaand aan het stellen van mijn vragen waren de mensen eerst ongerust over het feit dat er meerdere mensen ontslagen zouden worden binnen de gon-begeleiding. Daarna kwam het geruststellende gerucht dat de uren misschien bevroren zouden worden zodat er geen expertise verloren zou gaan. Ze hoopten dat dit gerucht bewaarheid zou worden, maar toen, in het begin van juni, was er helemaal nog geen zekerheid over. Ik heb toen beloofd om deze vraag zo vlug mogelijk te stellen in de hoop er duidelijkheid over te krijgen.

Ondertussen is die duidelijkheid er. Ik zou u toch nog willen vragen hoe het teveel aan uren dat er aanvankelijk zal zijn, zal worden ingevuld. Ik meen ook ergens gelezen te hebben – maar ik heb het niet meer teruggevonden en dus ben ik niet voor 100 procent zeker – dat de CLB's een verlenging tot 8 november zouden krijgen voor het indienen van de gemotiveerde verslagen. Ik denk dat er dan sowieso al een mogelijke oplossing is, omdat er sowieso ook meer gon-aanvragen ingediend kunnen worden.

Aangezien mijn derde vraag eigenlijk vervalt, wil ik graag nog bijkomend vragen of er ook een verlening is voor de vragen van het CLB met betrekking tot de inschrijvingen in het bijzonder onderwijs. Soms worden daar ook vragen over gesteld.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, mevrouw Krekels, bedankt voor de vragen. Het klopt dat een aantal zaken al wat uitgeklaard zijn ondertussen.

Wat betreft de gon-uren, hebben de gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X – Onderwijs Vlaamse Gemeenschap en het Overkoepelend onderhandelingscomité gesubsidieerd vrij onderwijs een consensus bereikt – ongelooflijk maar waar – over de bevrozing van de gon-uren. Een stuurgroep in de schoot van deze vergadering zal in de loop van de maand september het aantal aanmeldingen voor gon opvolgen op basis van de geconsolideerde leerlingengegevens op de teldag van 1 oktober 2015. De aanwending van de 'vrije' gonlestijden en -uren en het eventueel opvangen van de vastgestelde tekorten worden daar besproken. We hebben sowieso nu al aan de scholen gemeld dat er een bevrozing is van gon. We willen niet het risico lopen op minder gon-uren of op het verdwijnen van leerkrachten.

Vorige vrijdag is er nog een extra editie van Schooldirect vertrokken om alle scholen op de hoogte te brengen.

De daling van het aantal aanvragen kan twee oorzaken hebben. Vooreerst kan dit het gevolg zijn van de nieuwe manier van verslaggeving door het CLB. Daarnaast zijn de criteria voor het verstrekken van een gemotiveerd verslag verstrengd. De criteria zijn opgenomen in het decreet en moeten worden toegepast. Zo is er geen automatische koppeling meer tussen het hebben van een diagnose en gonbegeleiding. De onderwijsbehoeften van het kind bepalen of er gon verstrekt zal worden of niet. Ik vind dat een goede zaak. Als dat voor gevolg heeft dat er minder worden toegekend, is dat een vreemde vaststelling. Als er meer leerlingen in het gewoon onderwijs les volgen, maar er worden minder gon-uren toegekend, dan staat dat diametraal op elkaar.

Op dit ogenblik kunnen we nog niet echt zien hoe sterk de twee mechanismen spelen. CLB's hebben tot eind september de mogelijkheid om hun gemotiveerde verslagen op te maken. Op 1 oktober 2015 bekijken we de toestand en zullen we met de sociale partners overleggen over de aanwending om ervoor te zorgen dat kinderen die het meeste nood hebben aan gon-ondersteuning, deze ook krijgen. De criteria staan in het decreet. Ik kan niet zomaar dingen veranderen. Er wordt een brief geschreven aan de CLB's over de manier van werken en over wat onze verwachtingen zijn. Het parlement zal goed moeten opvolgen of de criteria de gewenste effecten hebben. Ik maak me wat zorgen. We moeten dit grondig bekijken en desgevallend bijsturen als zou blijken dat bepaalde criteria leiden tot een vermindering. Dat is helemaal niet de bedoeling. Het moet op een geobjectiveerde en goede manier gebeuren.

Zoals ik al zei, zullen de dienstverlenende gon-scholen buitengewoon onderwijs op 1 september 2015 zeker kunnen blijven beschikken over de equipe van gonbegeleiders van het schooljaar 2014-2015. Dat is cruciaal om wat rust te brengen. De personeelsleden buitengewoon onderwijs met expertise op het gebied van ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, blijven beschikbaar voor ondersteuning in scholen voor gewoon onderwijs. De CLB's hebben de tijd om nauwgezet, en met toepassing van de nieuwe criteria zoals geformuleerd in het M-decreet, het handelingsgericht traject met alle actoren te doorlopen en het overleg te voeren om de verslaggeving voor gon af te ronden. Het is een nieuw proces. Ik heb er alle begrip voor dat men dit goed wil doen, maar dan moeten we ook ademruimte geven. We moeten ervoor zorgen dat er geen uren of mensen verloren gaan door de transitie.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Ik ben daarnet mijn vraag over type 3-kinderen vergeten te stellen. Ik zal dit nu nog doen.

Minister, u zegt dat de noden van kinderen de maatstaf zullen zijn en niet meer het type. Nu is het zo dat type 3-kinderen in eerste instantie niet in aanmerking

komen voor gon. Blijkbaar zijn er al heel lang gesprekken gaande om dat te veranderen. U geeft nu zelf een opening door te zeggen dat de noden van het kind de maatstaf worden en niet meer het type. De noden bij een type 3-kind zijn heel duidelijk. Misschien kan er een oplossing komen in die zin.

Er is nog iets in mijn gedachten geslopen over het bijzonder onderwijs. Er wordt gezegd dat er geen inschrijvingen meer mogelijk zijn tijdens het schooljaar. Er worden heel veel kinderen in gewone scholen ingeschreven onder ontbindende voorwaarden. Die kinderen zouden wel in de loop van het schooljaar moeten kunnen instappen in het bijzonder onderwijs. Kunt u daarover duidelijkheid verschaffen?

Minister Hilde Crevits: Leerlingen type 3 zullen nog altijd zoals vandaag bij terugkeer uit het buitengewoon onderwijs gon-ondersteuning kunnen krijgen volgens de principes die vandaag bestaan. Voor de ondersteuning van de rechtstreekse instroom in gon-type 3, dus zonder voorafgaand verblijf in het buitengewoon onderwijs, was in geen budgettaire middelen voorzien. Bovendien is er geen zicht op de omvang van de groep die daar potentieel voor in aanmerking zou komen. Om toch al in ondersteuning te voorzien voor scholen die de zorg voor deze leerlingen willen blijven opnemen en hen niet doorverwijzen naar buitengewoon onderwijs, vormen deze leerlingen een prioritaire doelgroep in de aanwending van de lestijden en uren van de prewaarborgregeling. Dit zal leerkracht- en teamgerichte ondersteuning zijn. Ook bij de aanwending van de eventuele overblijvende gon zien we deze leerlingen als een van de mogelijke doelgroepen. Dat is al doorgesproken, en de scholen weten dat.

De communicatie over het definitief uitsluitsel zal afhangen van de besluitvorming in het dossier van de prewaarborgregeling. Ik heb een voorlopige prewaarborgregeling uitgewerkt voor één jaar. Dit is een transitiejaar. We moeten er vooral voor zorgen dat het M-decreet begint te werken. Voor het schooljaar daarna zullen we definitieve opties moeten nemen.

We hebben geen deadline opgegeven, maar er mag ook met aanmelden worden gewerkt bij de terugkeer.

Er zal een brief vertrekken aan de CLB's. Ik heb die nog niet verstuurd. Waarom niet? We hebben pas eergisteren in de plenaire vergadering de prewaarborgregeling goedgekeurd. Vandaag waren er een aantal vragen. De CLB's zijn ook nog open. We plannen morgenmiddag het schrijven aan de CLB's. Er is ook een mededeling aan de regering over de bevriezing van de gon-lestijden. Daarover zijn we het ook eens. Alle bijkomende ingrepen die moesten gebeuren, zijn gebeurd. Daardoor kan er nu een goede communicatie vertrekken naar de CLB's om hen te ondersteunen in hun werking.

Er zijn wel wat zorgen, maar op heel veel plaatsen wordt er schitterend werk geleverd en zijn zeer gemotiveerde teams op de nieuwe manier aan de slag. Dat wil ik toch benadrukken.

Ik heb de voorbije jaren gemerkt dat mensen soms mopperden over waar hun kindje al of niet terecht kwam. Ik maak mij ook wel wat zorgen. We moeten de transitie goed laten starten en desnoods bereid zijn om in te grijpen, zeker als het gaat over de flankerende maatregelen.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoorden. Het laatste wat u zei, is inderdaad heel belangrijk. Ik vind dat u en wij eigenlijk wel al goed bezig zijn met het opvolgen van alles omtrent de grote bezorgdheid over het M-decreet. Ik denk dat we dat in de toekomst en volgend jaar zullen

moeten voortzetten. Ik hoop samen met u dat we inderdaad, zoals we de laatste weken en maanden hebben gedaan, kort op de bal kunnen blijven spelen en op die manier zo goed als mogelijk het M-decreet kunnen implementeren.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik zou graag nog een aantal zaken zeggen over dit onderwerp. In de plenaire vergadering heb ik al een aantal vragen gesteld over die gon-begeleiding. Ik heb stage gedaan in de CLB's en heb gesprekken gevoerd met het buitengewone onderwijs. Er zijn nog heel wat vragen.

Het M-decreet is een erfenis uit de vorige legislatuur. Het was een mooie, maar ook zeer zware erfenis. Het betekent een zeer grote stap en een belangrijke verandering in ons onderwijsveld. Uiteraard bracht dat de nodige ongerustheid met zich mee. Ik denk dat heel wat vragen en ongerustheden van het veld terecht zijn. Onder andere over die gon-begeleiding merkte je op het veld echt ongerustheid. Ik ben blij met die tijdelijke oplossing. Die moest er komen om het komende schooljaar niet in chaos te laten verlopen en ervoor te zorgen dat een aantal kinderen die toch wel onmiddellijk noden zullen hebben in het volgend schooljaar nog kunnen worden begeleid.

Tegelijkertijd kreeg ik van een aantal CLB's als reactie op de nieuwe regeling en op de bevestiging dat het voor een stuk misschien symptoombestrijding is en dat daarmee de oorzaken, namelijk de werkdruk en het niet kunnen volgen van de CLB's, niet altijd opgelost zijn. Zij moeten dit wel binnen dezelfde enveloppe kunnen opvangen. Voor hen blijft het een moeilijke taak. Ik kan hen daarin wel een stukje volgen.

Ik ben blij met de tijdelijke oplossing en was er zelf ook vragende partij voor. Anderzijds is het misschien belangrijk dat u inderdaad met de CLB's bekijkt hoe dit vlotter kan gaan en of er een en ander kan worden gedaan aan de oorzaak.

Het was de bedoeling dat we het debat over de gon ten gronde zouden voeren in de vorige legislatuur. Er waren werkgroepen om een en ander te bespreken. Het M-decreet is daar een stukje doorgefietst. Ik denk dat het debat echt vraagt dat we de discussie over de ondersteuningsnoden in het gewone onderwijs voor kinderen die kiezen voor inclusief onderwijs, zeer grondig voeren. Gon- en ion-ondersteuning (inclusief onderwijs) is ondersteuning die vanuit de onderwijsbehoefte aan kinderen wordt toegekend. U hebt het daarnet zelf gezegd. Dat is heel duidelijk. In het buitengewoon onderwijs ging het natuurlijk veel breder. Daarbij werd er niet alleen een oplossing gezocht voor specifieke onderwijsbehoeften van kinderen, maar was bijvoorbeeld ook kinesitherapie en logopedie beschikbaar. Veel kinderen hebben daar nood aan.

Er zijn kinderen die nog meer noden hebben en die echt wel heel specifieke begeleiding op maat nodig hebben in het gewone onderwijs. We denken daarbij aan de persoonlijkeassistentiebudgetten (PAB's). Zo belanden we in Welzijn. Hier zitten we toch wel op een snijvlak tussen Onderwijs en Welzijn. We weten allemaal hoe de situatie is in Welzijn met het toekennen van die PAB-budgetten. Het loopt daar wat moeilijker.

We lopen het gevaar dat we kinderen in het gewoon onderwijs krijgen die daar onvoldoende zullen worden ondersteund. We bekijken alles met een onderwijsbril. We proberen – en ik denk dat dat nodig en terecht is – het onderwijsstelsel zo goed mogelijk te ondersteunen. Tegelijk moeten we echt wel kijken naar die kinderen die in het gewone onderwijs zullen terechtkomen en die meer nodig hebben dan alleen de onderwijssteuning. We zullen geïntegreerd, Onderwijs en Welzijn samen, moeten bekijken hoe we de ondersteuningsnoden

van kinderen die kiezen voor inclusief onderwijs optimaal kunnen organiseren. Dat zal volgens mij trapsgewijs moeten gebeuren. Bepaalde kinderen zullen inderdaad voldoende hebben met de nodige onderwijsondersteuning en gon- en ion-begeleiding of hoe we dat ook zullen zien in een nieuw systeem. Andere kinderen zullen misschien een extra trap zorg nodig hebben. Misschien zal er kinesitherapie en logopedie moeten bijkomen.

We moeten bekijken hoe we die expertise uit het buitengewoon onderwijs naar het gewoon onderwijs kunnen brengen. Misschien zullen er andere kinderen zijn met nog meer ondersteuningsnoden. We moeten streven naar die ondersteuningsladder vanuit het perspectief wat een bepaald kind nodig heeft, vanuit het idee dat we op maat werken. We moeten ervoor zorgen dat elk kind het rugzakje krijgt waarop het recht heeft en dat het nodig heeft. Dat moet de manier zijn waarop we het M-decreet en inclusief onderwijs in de toekomst organiseren. We kunnen dan niet alleen vanuit onderwijs zeggen: we zorgen ervoor dat het haalbaar is voor de leerkrachten en steken er daarom nog wat uren bij, er is een pre-waarborgregeling, er komen nog wat mensen uit het CLB en we werken met gon en ion. Dat is goed, ik begrijp dat we gaten toerijden.

Maar uiteindelijk – en ik denk dat we dan een stap terug moeten zetten – moeten we vertrekken van wat welk kind nodig heeft. Wat zijn de ondersteuningsnoden op maat voor elk kind?

Daar zitten veel verschillen op. Ik hoop, minister, dat u het brede debat volgende jaar zult voeren. Het moet samen met Welzijn gevoerd worden, en niet alleen met de vakbonden, koepels, onderwijsstakeholders, maar ook met betrokken ouders die expertise hebben, om dat maatwerk te kunnen leveren waar we op termijn naartoe moeten.

Alles in stukjes en beetjes bekijken, via gon en prewaarborgregeling, is goed. De noden zo goed mogelijk leningen, is goed en moet gebeuren, maar we moeten verder durven kijken en ambitieuzer zijn.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Meuleman, ik ben altijd bereid om brede debatten te voeren en naar de toekomst te kijken. Maar u mag de sprong die we gaan maken door de uitvoering van het M-decreet, niet onderschatten. We moeten die sprong maken, het is goedgekeurd door het parlement. Vlak voor de sprong mag men niet remmen, want dan valt men in het ravijn. We moeten nu voluit springen.

In de loop van de voorbije maanden heb ik wel enkele noodzakelijke bijstellingen vastgesteld. We hebben de prewaarborgregeling vervroegd. De gon gaan we bevrozen. Het is de eerste keer dat die wetenschappelijke criteria erin gevoegd zijn. Ik heb daar persoonlijk wat vragen bij. Gon werd vroeger anders toegepast. Het is zeer goed dat we loskoppelen, maar er zijn gevallen die nu uit de boot vallen, waar men geen gon-ondersteuning meer kan krijgen. We moeten heel het gon-systeem grondig herwerken voor de toekomst.

Wat ik nu probeer te doen, is het M-decreet op een zindelijke wijze van start te laten gaan. Heel veel scholen zijn al zeer goed bezig. Ik ben in secundaire scholen geweest waar men de kinderen met specifieke onderwijsbehoeften omarmt! Ze zeiden mij dat ze al jaren heel goed samenwerken. Maar we willen alle scholen meekrijgen.

We gaan de klok niet terugdraaien, dat zou zeer onverstandig zijn. Maar niet elk kind zal in de toekomst een plaats krijgen in het gewoon onderwijs. Dat kan niet. Het buitengewoon onderwijs blijft bestaan. Die keuze hebben we gemaakt toen

het M-decreet goedgekeurd werd. Ik ga daarover waken. Ik zie de verschillen in aanpak. U kunt zeggen dat het allemaal anders zou moeten zijn. Onze keuze is: zoveel mogelijk kinderen in het gewoon onderwijs, maar er zal altijd plaats zijn in het buitengewoon onderwijs voor wie het nodig heeft.

Ik wil niet dat het M-decreet herleid wordt tot een besparingsoefening. Daar doe ik niet aan mee. De reden waarom we deze maatregelen nu nemen, is ervoor te zorgen dat de middelen die geïnvesteerd worden in kinderen, ook in de toekomst worden ingezet. Ik vind wel – er zijn scholen die op dat vlak voortrekker zijn – dat ons buitengewoon onderwijs zich moet omvormen tot expertiseonderwijs voor begeleiding van kinderen in het gewoon onderwijs. Er zullen verschuivingen zijn. As such gaat ons buitengewoon onderwijs blijven bestaan, dat wil ik toch benadrukken.

Tot slot: een kind met attest voor buitengewoon onderwijs kan starten in het gewoon onderwijs onder ontbindende voorwaarde. We moeten twee zaken afwegen. Dat kind kan in de loop van het schooljaar terug naar het buitengewoon onderwijs, dat is evident, want het is onder ontbindende voorwaarde. De scholen moeten de redelijkheid van de aanpassingen tegen 1 september grondig hebben afgewogen. Voor de kinderen is het absoluut niet plezierig als ze in de loop van het schooljaar moeten veranderen. Kan het? Ja, maar liefst zo weinig mogelijk.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik heb de indruk dat u mij niet goed begrepen hebt. U antwoordt een beetje naast de kwestie en haalt zaken aan die ik helemaal niet gezegd heb. Het buitengewoon onderwijs moet blijven bestaan, dat vind ik ook. Ik heb erkend dat u inspanningen doet om het volgend schooljaar dat M-decreet zo vlot mogelijk te laten starten. U gaat ervan uit dat het geen besparingsoperatie betreft. Dat hebben we echt gezegd. Overal waar dreigt een besparing op te treden, zoals met gon, hebt u een oplossing gezocht. Ik heb die zaken erkend.

Ik heb u wel gevraagd of u het ermee eens bent dat we er moeten op toezien dat de overgang vlot verloopt en dat we ervoor moeten zorgen dat de ondersteuning niet te versnipperd is. Daar vrezen scholen voor: wie gaat er allemaal in onze klas komen, en op welke manier zal de ondersteuning worden toegekend?

We mogen de kinderen niet alleen vanuit de systeemlogica en voor onderwijsbehoefte ondersteunen. Als we willen dat het inclusief onderwijs werkt, moeten we vanuit het kind vertrekken. We moeten een soort ladder van ondersteuning ontwikkelen. Dat is mijn oproep. Welke trappen zijn er nodig om de kinderen in het inclusief onderwijs op de juiste manier te ondersteunen? Dat zal de manier zijn om onze kinderen daarin het gelukkigst te maken.

Ik vond uw antwoord wat eigenaardig en wou mijn bezorgheden nog eens benadrukken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman, dat is een volledig nieuw decreet dat u vraagt. Het huidige decreet is voor verschillende typologieën nog altijd een medisch deficitmodel. U vraagt om te evolueren naar een sociaal-contextueel model.

De voorzitter: We hebben dat altijd ondersteund, maar wij hebben een eerste stap gezet met het basisaanbod, dat eigenlijk wel vertrekt vanuit een ander model. Als we zien wat vandaag de effecten zijn en de moeilijkheden op het terrein om het toe te passen, is het goed om eerst te zien wat het huidige decreet aan mogelijkheden biedt. Ik ben ervan overtuigd dat we ook voor de andere typologie zullen moeten evolueren naar een sociaal en contextueel model en dat we het medisch deficitmodel moeten verlaten. Ik denk dat het vandaag

geen haalbare kaart is om dat in één klap te doen. Vandaar dat ook het decreet op een andere manier vorm heeft gekregen. Ik denk dat we finaal wel weten dat we moeten evolueren naar een ander model. We zien ook dat een aantal zaken niet meer op elkaar zijn afgestemd. Dat is omdat we niet voluit hebben gekozen voor dat sociale contextuele model, met alle gevolgen van dien. We hebben ook heel de gon-reglementering niet aangepast, met alle gevolgen van dien.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): De realiteit zal ons wel inhalen, met gon en ion en met kine en logo. Hoe zit het daar allemaal mee? Wie zal op welke manier over de vloer komen in ons onderwijs? Voor wie zal het betaald worden en wie zal het nog zelf moeten betalen? Dat zijn vragen die binnenkort ook nog zullen komen. De hele discussie over kine en logo is hier al aan bod geweest. In hoeverre is het systeem van gon en ion zoals het nu is, houdbaar in de toekomst? De realiteit zal ons inhalen. Nadat we dit jaar zijn doorgekomen, zullen we gedwongen worden verder te kijken.

De voorzitter: De realiteit zal ons daartoe dwingen, daar ben ik van overtuigd. Maar het is van belang om nu ook op een zeer verstandige manier om te gaan met de problemen die zich stellen.

De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): De minister heeft heel duidelijk gezegd dat buitengewoon onderwijs blijft bestaan, want het gaat over het belang van het kind. Dat is ook waarvoor onze collega's telkens tussenkomen: het gaat over het belang van het kind. Wij willen niet vervallen in een redenering dat we de maatschappij een geweten willen schoppen via het onderwijs. Dat lijkt ons niet gezond. Om die reden is het juist dat de minister het niet als een besparing wil zien. Minister Muylers heeft dat ook zo in het begrotingsakkoord geschreven, namelijk dat het belang van het kind voorop moet blijven staan. Dat wilde ik nog eens heel duidelijk naar voren brengen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kathleen Helsen aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de nieuwe kwaliteitsvereisten voor begeleiders in de kinderopvang – 2484 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Koen Daniëls

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik stel u graag een vraag over de uitdagingen voor de betrokken onderwijsinstellingen als gevolg van de invoering van nieuwe kwalificatievereisten voor begeleiders in de kinderopvang. Het zijn vooral de mensen die vandaag in de praktijk van de kinderopvang staan die een aantal vragen hebben gesteld en bekommernissen daarover hebben meegegeven.

Sinds 1 april 2014 gelden er in het kader van de uitvoering van het decreet houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters nieuwe kwalificatievereisten voor begeleiders en verantwoordelijken in de kinderopvang. Deze nieuwe kwalificatievereisten zijn enerzijds geconcretiseerd in het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters, en anderzijds in het ministerieel besluit ter uitvoering van artikel 8, 11, 40, 43 en 73, van het vergunningsbesluit, wat betreft de kwalificatiebewijzen en attesten.

In het genoemde besluit is onder meer opgenomen dat uit een vereist kwalificatiebewijs blijkt dat een kinderbegeleider ten aanzien van zes clusters competenties

bezit die zijn vermeld in bijlage 9 van hetzelfde besluit. In het ministerieel besluit zijn dan weer, zowel voor verantwoordelijken als voor begeleiders, die kwalificatiebewijzen opgenomen die volgens de minister van Welzijn beantwoorden aan de gestelde vereisten. Bijvoorbeeld voor begeleiders gaat het om diploma's, getuigschriften en brevetten uit het secundair onderwijs, maar ook uit het secundair volwassenenonderwijs, het hoger beroepsonderwijs en het hoger onderwijs. Een ander voorbeeld is dat van 'verantwoordelijke voor meer dan achttien kinderopvangplaatsen' waar het aantal mogelijkheden meer beperkt is en alleen kwalificaties op bachelor- en masterniveau in aanmerking komen. Verder zijn in het ministerieel besluit ook overgangsmatregelen opgenomen voor wie al gedurende een bepaalde periode in de sector actief is.

Dit alles stelt de onderwijsaanbieders van opleidingen die tot een van de voor kinderbegeleiders vereiste onderwijskwalificaties leiden, voor een aantal uitdagingen. De eerste is om hun curriculum zo goed mogelijk te laten aansluiten op de vereisten van het beroep. Wat dat betreft, zegt de website www.vlaamse-kwalificatiestructuur.be dat een beroepskwalificatie 'kinderbegeleider baby's en peuters' in ontwikkeling is. Ik begrijp echter dat dit al een hele tijd het geval is, en de onderwijsinstellingen bijgevolg veelal aangewezen zijn op de competenties die zijn opgesomd in bijlage 9 van het genoemde ministerieel besluit. De daar opgesomde competenties zouden los van de Vlaamse kwalificatiestructuur tot stand zijn gekomen, onder meer omdat er al jaren geen geactualiseerd beroepscompetentieprofiel meer is en de VKS-beroepskwalificatie (Vlaamse kwalificatiestructuur) te lang op zich laat wachten, meen ik te begrijpen uit de inbreng die we gekregen hebben vanuit de sector van de kinderopvang.

In heel dit proces dat op gang komt, is het vooral een bekommernis van het veld dat de zaken met elkaar stroken, dat datgene wat in een ministerieel besluit vanuit welzijn is vastgelegd. Het is een sector die het belang wil vooropstellen om zelf te bepalen wat belangrijk is dat aan competenties ontwikkeld wordt. De sector wil dat het proces dat daar heeft plaatsgevonden, mooi strookt met het proces dat zich afspeelt binnen onderwijs. Het is niet duidelijk dat dat het geval is.

Ook met betrekking tot het ontwikkelen van EVC-procedures (elders verworven competenties) heeft die situatie gevolgen voor de onderwijsverstrekkers, zeker voor de centra voor volwassenenonderwijs en de hogeronderwijsinstellingen, die, gelet op de voorziene overgangsmatregelen, met diverse vragen in dat verband worden geconfronteerd. Zolang er geen beroepskwalificatie kinderbegeleider is, beschikken ze ook wat dit betreft niet over een echt stabiele basis. Als er EVC-standaarden zouden worden uitgewerkt, wat ook in het kader van de Vlaamse kwalificatiestructuur zou worden gerealiseerd, begrijp ik onder meer uit een document van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV), lijkt een goedgekeurde beroepskwalificatie me een absolute voorwaarde om die ten aanzien van de kinderbegeleiders toe te passen.

In het verlengde daarvan worden onderwijsverstrekkers ook geconfronteerd met niet altijd evidente vragen naar flexibele leerwegen van personen die al werken in die sector, en die hun voltijdse job moeten combineren met een opleiding die leidt tot een vereiste kwalificatie van kinderbegeleider.

Minister, ik heb dus een aantal vragen over heel die evolutie, zodat we met betrekking tot heel wat mensen die vandaag in de sector aan de slag zijn en niet de vereiste kwalificaties hebben, toch kunnen weten wat de stand van zaken is en op welke manier een aantal zaken worden aangepakt. Wat is nu de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de beroepskwalificatie kinderbegeleider baby's en peuters? Wanneer zou die ter goedkeuring kunnen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering? In welke fase situeert zich de ontwikkeling van de EVC-standaarden in het kader van de Vlaamse kwalificatiestructuur? Op

welke manier kunnen die EVC-standaarden op termijn een meerwaarde betekenen voor de bestaande EVC-praktijk van onderwijsinstellingen in het secundair volwassenenonderwijs, het hoger beroepsonderwijs en het hoger onderwijs? Hebt u weet van mogelijke problemen bij centra voor volwassenenonderwijs of bij instellingen voor hoger onderwijs als het gaat over het kunnen inspelen op de vragen naar flexibele leerwegen van mensen die vandaag als personeelslid in de kinderopvangsector zijn tewerkgesteld en die een onderwijskwalificatie kinderbegeleider moeten behalen om daar tewerkgesteld te kunnen blijven?

Ik vond zelf ook dat dit lang en nogal complex was toen ik het allemaal aan het uitpluizen was. Daarom heeft het even geduurd.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Dit is inderdaad vrij technisch. Mevrouw Helsen heeft dit duidelijk geschetst. Enerzijds is het natuurlijk evident dat er wordt gepleit voor pedagogische kwaliteiten bij het personeel in de kinderopvang. Anderzijds wil ik toch ook wel wijzen op de deregulering die tot stand is gekomen en die me op zich ook positief lijkt. We moeten ons hoeden voor nieuwe regelgeving. Dit is een evenwichtsoefening, waarbij we het basisgegeven van kwaliteit natuurlijk wel onderschrijven.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Mijnheer Van Dijck, de regelgeving ligt vast. De vraag is gewoon of het ene met het andere spoort. Er is een ministerieel besluit vanuit Welzijn waarin duidelijk wordt geformuleerd welke de vereiste competenties zijn. Er is bepaald dat de mensen die straks niet voldoen aan die kwalificatievereiste, niet meer aan de slag kunnen blijven in de sector. Dat is één element. Aan de andere kant is men volop bezig met beroepsprofielen, beroepskwalificaties, en straks met onderwijskwalificaties. De vraag is of het ene met het andere overeenstemt. Of verlopen die processen niet gelijk?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Helsen, u hebt zelf al een aantal aanzetten tot een antwoord gegeven. U weet dat de beroepskwalificaties worden opgesteld door de betrokken sectoren, en dat er ook al enige tijd – en dat is een eufemisme – wordt gewerkt aan het beroepskwalificatiedossier van kinderbegeleider baby's en peuters. Omdat er heel wat competenties gemeenschappelijk zijn, ontwikkelt men dat gelijktijdig met dat van de begeleider buitenschoolse opvang. Kind en Gezin is als hoofdindieners betrokken bij de ontwikkeling van de beide beroepskwalificatiedossiers. Zoals u ook weet, vertegenwoordigen zij het merendeel van de organisaties die kinderopvang aanbieden. Men meldt me dat de zaken goed opschieten in dit dossier. Er zijn echter nog enkele knelpunten, waarover verder overleg nodig is. We proberen dat dus zo snel mogelijk af te werken, maar het is nog niet helemaal rond.

De EVC-standaarden worden ontwikkeld in een werkgroep met onderwijs- en opleidingsverstrekken en -sectoren, onder begeleiding van AKOV. Die ontwikkeling is voor dit najaar ingepland. AKOV heeft al een methodiek en een handleiding ontwikkeld. Die zal worden toegepast op een aantal pilootdossiers, en daarna ook verder worden geoptimaliseerd. Mevrouw Helsen, er wordt prioriteit gegeven aan de ontwikkeling van standaarden voor die EVC-trajecten of -beroepen waar de vraag het grootst is of waar de meeste kansen liggen. Dat zijn bijvoorbeeld succesvolle ervaringsbewijzen, de onderwijskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT's) van de VDAB, EVC-trajecten in projecten van het Europees Sociaal Fonds (ESF) en vragen naar EVC in specifieke sectoren. Aangezien de beroepskwalificatie voor kinderbegeleider nog niet klaar is, kan die nog niet worden opgenomen in de pilootdossiers. Uw vraag heeft echter een en

ander teweegebracht, in die zin dat er nog eens nadrukkelijk op wordt aangedrongen om de laatste knelpunten die er zijn, op te lossen.

EVC-standaarden worden ontwikkeld voor beroepsgerichte competenties op basis van beroepskwalificaties. EVC-standaarden geven aan welke kerncompetenties uit beroepskwalificaties moeten worden getest in een assessment en welke daarvoor de beste methodes zijn.

EVC-standaarden geven ook richtlijnen voor het assessment zelf. Deze onderdelen van een EVC-standaard vormen de kwaliteitsvoorwaarden voor de ontwikkeling van EVC-instrumenten en voor de afname ervan. EVC-standaarden zeggen niets over de EVC-instrumenten die moeten worden gehanteerd.

Doordat EVC-standaarden de kerncompetenties en de mogelijke assessmentmethoden aangeven, zullen de onderwijsinstellingen tijd en middelen besparen. Zij kunnen zich concentreren op de ontwikkeling van assessmentinstrumenten. Aansluitend bij de EVC-standaarden kunnen de onderwijsinstellingen beschikken over andere instrumenten om de kwaliteit van de EVC-trajecten te verhogen: een catalogus voor assessmentmethoden en de beroepskwalificatie voor assessor. Bijkomend voordeel van dit alles is dat er tussen de verschillende instellingen meer gelijkgericht getoetst zal kunnen worden voor EVC. Hierdoor zal het vertrouwen tussen de instellingen groter zijn en zullen ze elkaars vrijstellingen op basis van EVC wellicht makkelijker aanvaarden.

Vanuit de centra voor volwassenenonderwijs of de instellingen voor hoger onderwijs heb ik geen signalen ontvangen over mogelijke problemen. In het hoger onderwijs zijn er de gebruikelijke flexibele leerwegen zoals verkorte trajecten en de zogenaamde switch-trajecten waarbij de mogelijkheid wordt geboden om werken en studeren te combineren. Zoals bepaald in het nieuwe decreet, moeten alle nieuw startende kinderbegeleiders voor gezinsopvang vóór de start een module van twintig lestijden 'kennismaken met de gezinsopvang' volgen. Niet-gekwalificeerde kinderbegeleiders gezinsopvang die starten, moeten bovendien twee keer twintig lestijden volgen. Twintig lestijden hebben betrekking op het kennismaken met de gezinsopvang en twintig lestijden op het werken in de kinderopvang. Hiervoor wil Kind en Gezin samenwerken met de centra voor volwassenenonderwijs. Blijkbaar is het niet altijd even evident om voldoende snel in te spelen op de noden voor dit aanbod.

Alles zal opgelost zijn als eindelijk de beroepskwalificatie zal zijn opgesteld. Laat ons daar nu snel werk van maken. Het overleg is al volop bezig.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, het is inderdaad van belang dat er stevig wordt doorgewerkt. De sector zit erop te wachten. We stellen vast dat mensen die vandaag aan de slag zijn, de stap al willen zetten naar het volgen van een opleiding die nodig is om aan de slag te kunnen blijven in de sector. Maar omdat er nog geen beroepskwalificatie is, is het niet vertaald naar onderwijskwalificatie en hebben de instellingen een opleiding die eigenlijk niet aangepast is aan het ministerieel besluit waarin de vereiste competenties duidelijk zijn geformuleerd.

Het gaat om mensen die vandaag aan de slag zijn als kinderbegeleider. Die uren vallen vaak net op het moment dat de CVO's opengaan, waardoor het niet zo eenvoudig is om in te spelen op die specifieke noden en behoeften van deze mensen. Wij hebben ze wel nodig om het werk te blijven doen en om de kinderen op te vangen, ook na de school. Het is dus van belang dat de dingen op elkaar worden afgestemd en dat er stevig wordt doorgewerkt zodat de juiste opleidingen zo vlug mogelijk worden aangeboden, met de nodige flexibiliteit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kris Van Dijck aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de visietekst van de Associatie KU Leuven – 2558 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de inzet van masters in het basisonderwijs – 2640 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik was blij verrast toen de rector van de KU Leuven een visietekst 'Leraar en Lerarenopleiding 2025' voorstelde. Het is goed dat het onderwijsveld zich buigt over een aantal uitdagingen en voorstellen formuleert.

In deze visietekst pleiten de universiteit en vijf hogescholen voor een aantal hervormingen van de opleiding en de loopbaan van leraren. Zo zal de Associatie KU Leuven de band tussen de basisopleiding en de lerarenopleiding versterken door deze 'curriculair' te verstrengelen in de zogenaamde 'educatieve masters', die ook als bewijs voor pedagogische bekwaamheid zullen dienen.

Vijfjarige opleidingen – master van 120 studiepunten – zouden daardoor het volledige specifieke lerarenopleidingstraject kunnen inbouwen. Voor vierjarige opleidingen – master van 60 studiepunten – kan dat maximaal voor de helft van dat programma.

De totale duur om master leraar te worden komt daarmee op 4,5 tot 5 jaar. Maximum 15 studiepunten kunnen worden ingebouwd in academische bacheloropleidingen en maximum 15 studiepunten in masteropleidingen van 60 studiepunten. Een 30 tot 45 studiepunten kunnen worden ingebouwd in masteropleidingen van ten minste 120 studiepunten.

Daarnaast vindt de Associatie KU Leuven dat de initiële opleiding van de leraar, het loopbaanverloop, de professionele ontwikkeling en de status van de leraar coherent en gelijktijdig dienen te worden ontwikkeld. De Associatie pleit onder meer voor een dynamisch loopbaanverloop op basis van een onderscheid tussen junior leraar, leraar en senior leraar, met twee belangrijke transitie's.

Tot zover de twee zaken die mij het meeste opvielen in de visietekst van de Associatie. Hierbij het ik volgende vragen.

Hoe staat u, minister, tegenover de verschillende voorstellen die de Associatie formuleerde? Welke elementen neemt u mee in de hervorming van de lerarenopleiding en in het toekomstige loopbaanpact? Hoe en wanneer zult u dat precies doen en wanneer mogen we de eerste terugkoppeling over deze dossiers verwachten? We weten dat dit geen eenvoudige dossiers zijn en dat er al heel wat voorbereiding is gedaan. Hebt u zicht op de stand van zaken? Moeten de zogenaamde educatieve masters decretaal worden verankerd en hoe zullen ze concreet vorm krijgen? Hoe worden ze eventueel in het basisonderwijs geïmplementeerd? Zal dat met verschillende lonen gebeuren? Dit is een puur open opmerking, zonder dat ik daarover nu een uitspraak wil doen of een pleidooi wil houden.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Mijn vraag sluit aan op het laatste punt.

Toen de associatie KU Leuven onlangs herinnerde aan het denkspoor om de onderwijsopleiding op zijn minst ten dele op te nemen in de masteropleidingen, werd ook opnieuw verwezen naar de mogelijkheid om masters in te zetten in het basisonderwijs. Het begrip 'nieuw' is relatief, want het idee bestaat al geruime tijd. Tijdens de vorige legislatuur kwam het ook al aan bod. Sommigen zien in het inzetten van masters naast bachelors in het basisonderwijs een middel om de kwaliteit aan te houden, de situatie gedeeltelijk gelijk te schakelen met die in de ons omringende landen, en het onderwijzersberoep aantrekkelijk te maken voor sterke instromers die onderwijs niet zien als een tweede keuze na falen aan de universiteit. De vorige minister van Onderwijs vond het een interessant denkspoor, maar wilde er geen inhoudelijke verklaringen over afleggen. Het was immers materie voor het overleg met de vakbonden en de onderwijsverstrekkers binnen het loopbaandebat.

In de krant heb ik een paar reacties van u, minister, gelezen, maar ik vond het toch interessant even in de commissie te checken wat u denkt van masters in het basisonderwijs. En dan heb ik het niet alleen over masters lichamelijke opvoeding. Hoe verhouden die masters zich eventueel tot andere leerkrachten in het basisonderwijs?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Het is zeer goed en interessant dat de Associatie KU Leuven een visietekst maakt over hoe ze de leraar en lerarenopleiding in 2025 zien. Daar kunnen we alleen maar zeer veel waardering voor hebben. Het is ook een zeer waardevolle insteek voor de uitdagingen waar onze lerarenopleidingen allemaal voor staan. Zoals gezegd, zijn de voorstellen zeker niet allemaal nieuw. Ze zijn ook in de vorige legislatuur al aan bod gekomen tijdens de hoorzittingen in de commissie onderwijs. De tekst bouwt ook voort op de beleidsevaluatie en het werk van de beleidsgroepen van de afgelopen jaren. Bepaalde voorstellen liggen in het verlengde van wat in mijn beleidsnota staat, van het debat over de lerarenopleiding dat we op 2 april in de commissie hebben gevoerd en mijn antwoorden op actuele vragen van 20 mei en 3 juni.

Ik start met enkele positieve punten. Het is zeer goed dat de visietekst in de eerste plaats vertrekt vanuit personen en niet vanuit structuren. Men uit zeer expliciet het geloof in geëngageerde, gemotiveerde leerkrachten, gepassioneerde vakexperts met een sterke persoonlijkheid. Ik zou het niet beter kunnen zeggen. Men uit ook het geloof in samenwerking binnen schoolteams, tussen scholen, tussen lerarenopleidingen, tussen lerarenopleidingen en scholen: schitterende zaak. Teamwork is het motto voor de toekomst. Men uit ook het geloof in het beleidsvoerend vermogen: ruimte geven, loopbaan dynamischer maken, de schoolopdracht, minder fixeren op uren voor de klas, zoals het systeem in het kleuter- en lager onderwijs.

Dat is een insteek die aansluit bij mijn beleid en mijn nadruk op de nood aan een positieve kijk op leraren en hun opleiding. Er zijn uiteraard problemen, maar we moeten een beetje vaker dan we nu doen beklemtonen wat goed is en niet louter problematiserend denken. Als we de instroom in de opleiding en het beroep willen versterken, zal het zeker niet helpen de opleiding permanent naar beneden te halen. Tot hier mijn appreciatie, de positieve punten, en de zaken die ik ook echt wel ondersteun en cruciaal vind.

In eerdere discussies gaf ik al aan dat er vier werkpunten zijn voor de lerarenopleiding. Ten eerste moeten we, wat betreft de instroom, sterke profielen aantrekken die een positieve keuze maken voor onderwijs en niet als tweede keuze na een andere studie-poging. De lerarenopleidingen van de hogescholen werken momenteel aan een verplichte maar niet-bindende instapproef, met focus op taalvaardigheid, die moet benadrukken dat de keuze voor de lerarenopleiding ambitieus is en goed gemotiveerd moet zijn. Die instapproef zal in het voorjaar

2016 klaar zijn, zodat ze kan worden gebruikt bij de toeleiding naar het academiejaar 2016-2017. De proef zal vooral inzetten op taalvaardigheid, omdat dit cruciaal is voor alle leraren, in het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Ten tweede, inzake het curriculum, is de uitgebreide set aan basiscompetenties voor de leraar het kader voor alle lerarenopleidingen. We zien echter dat bepaalde van die competenties binnen de opleiding beter behaald worden dan andere. Er is bijvoorbeeld nog werk aan omgang met diversiteit. Daarvoor lanceerde ik al het idee om sociale stages in te bouwen voor alle studenten in de lerarenopleiding. Verder stelt de beleidsnota dat we extra zullen inzetten op klasmanagement en vakdidactiek. Het curriculum van de opleidingen bepaal ik uiteraard niet zelf: dat gebeurt in nauw overleg met de opleidingen én het afnemende veld.

Ten derde, wat het opleidingslandschap betreft, zijn er momenteel twee soorten lerarenopleidingen, geïntegreerde en specifieke, in drie soorten instellingen: hogescholen, universiteiten en CVO's. Er is echter nood aan minder versnippering en meer samenwerking tussen de aanbieders. Hiervoor leggen we in het najaar een conceptnota voor aan de Vlaamse Regering. De visietekst van de associatie bevat alvast twee concrete voorstellen. Ten eerste, meer integratie tussen de SLO en de basisopleiding van masterstudenten. Ten tweede, meer samenwerking met de CVO's. Beide pistes zijn zeker bespreekbaar. Op de masters kom ik zo meteen terug.

Ten vierde: inzake de aansluiting bij het beroep is er naast samenwerking tussen de aanbieders van de opleidingen ook nood aan nog meer samenwerking tussen de opleidingen en de scholen. Dat kan bijvoorbeeld door de stage nog meer te zien als een geïntegreerd en participatief concept. Rond de stageproblematiek heb ik eveneens al een concrete stap gezet. Ik heb de twee bestaande systemen voor het zoeken en aanvragen van stageplaatsen in het secundair gevraagd om samen te komen tot één Vlaanderenbreed systeem. Ze ontvangen daarvoor samen een subsidie van 70.000 euro. Op die manier kom ik tegemoet aan een belangrijke vraag van de beleidsgroepen, die ook door de expertisenetwerken herhaaldelijk op tafel is gelegd.

Zoals ik al eerder heb aangegeven, voer ik samen met de vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekkers en met de vakorganisaties gesprekken om tot een duurzame loopbaan te komen. Op korte termijn moeten hier maatregelen uit voortvloeien met een focus op werkzekerheid en begeleiding voor jonge leraren. De mentoruren worden op ruime schaal teruggevraagd. Ook het systeem van juniorleraar kan interessant zijn, maar daarover wil ik eerst overleg plegen. Ik wil hier niet vooruitlopen op het debat door al concrete voorstellen te plegen.

In educatieve masters is reeds in het decreet voorzien. Ze behoren tot de mogelijkheden voor studieduurverlenging, waarbij een master van 60 studiepunten kan worden uitgebreid tot 90 of 120 studiepunten. Volgens het huidige decreet kan de Vlaamse Regering echter pas concretere invulling geven aan deze educatieve masters wanneer de beroepskwalificaties voor de leraar zijn goedgekeurd. Die beroepskwalificaties zijn er momenteel nog niet.

Ik denk niet dat we ons op deze lijn moeten vastpinnen. Het concept van educatieve masters komt nu immers ter sprake in de context van de masteropleidingen die reeds twee jaar duren, met 120 studiepunten. Bij de master wiskunde bijvoorbeeld kunnen studenten momenteel wel een optie onderwijs nemen, maar nadien, na vijf jaar studeren dus, moeten ze nog steeds minstens een halfjaar studeren om ook hun SLO te behalen. 5,5 jaar studeren om leraar wiskunde te worden, lijkt me persoonlijk toch heel lang, vooral als we zien dat er een nijpend tekort is.

Het voorstel om de component lerarenopleiding voor masters meer in te bedden in de masteropleiding zelf heeft verschillende positieve kanten. De weg richting het lerarenberoep wordt korter en studenten kunnen sneller en bewuster kiezen voor onderwijs. Nu beslissen studenten al te vaak pas na hun masteropleiding om

de SLO te volgen. Ze gaan ervan uit dat ze nog altijd les kunnen geven als ze geen ander werk vinden. Ze blijven dan nog een jaartje plakken aan de universiteit, of gaan de SLO doen aan een CVO.

Ik benadruk wel dat we dit debat niet mogen voeren als een soort 'studiepunten-slag': het gaat er niet om de lerarenopleiding zodanig in te korten dat je ze cadeau krijgt bij een masterdiploma. Het zou verkeerd zijn die indruk te wekken. Integendeel: een masteropleiding waarin de component van leraar zit ingebakken, moet minstens evenveel garanties geven op het behalen van de basiscompetenties. We moeten het debat in de beide richtingen durven te voeren. Sommigen hebben al de denkpiste geopperd om alle lerarenopleidingen bij de hogescholen onder te brengen. De concrete implementatie van deze ideeën zal ik uitwerken in de conceptnota die ik nog dit najaar wil voorstellen.

Dan kom ik tot de vraag van de heer De Meyer over de inzet van masters in het basisonderwijs, waar de heer Van Dijck ook even naar verwees.

Ik blijf de huidige professionele bachelor onderwijs de beste vooropleiding vinden voor leraars in het kleuter- en lager onderwijs. Je kunt niet van masters verwachten dat ze zomaar alle specifieke competenties hebben waarover deze professionele bachelors beschikken. Ik zou het een slecht idee vinden om ze zonder onderscheid overal binnen te halen omdat ze 'beter' zouden zijn. Ze verdienen ook meer. Als we de kwaliteit van onze bachelors willen verhogen, zijn er wellicht betere manieren te vinden dan ze te 'vermesteren'.

Mensen met een masterdiploma zijn zeker welkom om in teamverband aan de slag te gaan in basisscholen, maar als ze er voor de klas willen staan, dan vind ik een gepaste professionele opleiding ook voor hen een voorwaarde. We zien trouwens dat masters die stap nu al zetten en via verkorte trajecten en avondonderwijs het bachelordiploma behalen om te gaan lesgeven. Binnen de besprekingen die lopen over de loopbaan, maar bijvoorbeeld ook de bestuurlijke optimalisatie van scholen, kunnen we zeker bekijken of masters ook nog andere rollen kunnen vervullen in een basisschool. Je kunt denken aan ondersteuning voor zorgtaken, pedagogisch advies ... Maar ik heb geen ambitie om te komen tot een soort academische kleuterjuffen en onderwijzers.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Minister, ik dank u voor het uitvoerig antwoord. Een aantal zaken zijn nog niet uitgeklaard, en daarover kunt u nog geen uitspraak doen. In grote lijnen bent u wel voldoende duidelijk over de elementen die u uit deze visietekst wil meenemen in uw beleid.

Het is vooral belangrijk om aan de instroom te werken. In de plenaire vergadering gaf u vorige week al antwoord op de vraag van collega Daniëls met betrekking tot de niet- bindende toelatingsproef.

Ik onderschrijf ook wel uw analyse dat de huidige professionele bacheloropleiding voor het basisonderwijs goed is, maar dat we, gecombineerd met die instap, de kwaliteit kunnen waarborgen.

In de visietekst stond ook al dat het van groot belang is om jongeren met een sterk profiel voor de lerarenopleiding te laten kiezen. Het is een belangrijke taak, ook in het secundair onderwijs, om scholieren die afstuderen, niet de boodschap mee te geven dat ze 'beter' kunnen dan te kiezen voor een lerarenopleiding. Ook de rector vond dat we die boodschap in de toekomst best achterwege laten. Met een combinatie van maatregelen kunnen we over de kwaliteit blijven waken. We mogen niet doen alsof er helemaal geen problemen zouden zijn. De verwachting is dat we te maken krijgen met een lerarentekort. Werkzekerheid zou dus een

bijkomende aanmoediging kunnen zijn voor jongeren om een positieve keuze te maken voor het beroep van leraar.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik zal kort zijn. Van mij hoort u zeker geen pleidooi om alleen masters in het basisonderwijs in te zetten. Ik pleit er wel voor om voldoende ruimte te scheppen om ze daar ook een kans te geven. Dit moet uiteraard meegenomen worden in het loopbaandebat.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over loden waterleidingen in schoolgebouwen – 2485 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Vroeger werd vaak gewerkt met loden leidingen voor drinkwatertransport. Vanuit gezondheidsoogpunt is dat geen goede optie, want lood kan zich opstapelen in het lichaam, en een chronische loodvergiftiging veroorzaken. Zeker jonge kinderen en zwangere vrouwen zijn de belangrijkste risicogroepen. Daarom is de overheid, met name de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), gestart met een campagne 'Gezond water, ook jouw zorg'.

Na aandringen van de minister van Leefmilieu zijn de Vlaamse watermaatschappijen in principe eind dit jaar klaar met het vervangen van alle loden waterleidingen in het openbare drinkwaternetwerk. Veelal zijn de normen voor lood in drinkwater ook veel strenger geworden. Sinds 1958 worden door de nutsbedrijven geen loden leidingen meer gebruikt, en de watermaatschappijen hebben de loden toevoerleidingen ondertussen vervangen.

Binnen in de huizen en gebouwen zijn echter wel nog loden leidingen te vinden, vooral in infrastructuur die dateert van voor 1958. Veel schoolinfrastructuur dateert, zoals u weet, zelfs van voor 1950. Ook daar lopen wellicht nog loden drinkwaterleidingen.

Minister, in de recentste schoolgebouwenmonitor wordt geen melding gemaakt van loden waterleidingen. Betekent dat dat alle Vlaamse schoolgebouwen vrij zijn van loden leidingen? Is het niet zinvol om in de volgende schoolgebouwenmonitor de aanwezigheid van loden waterleidingen te laten opnemen? Is het niet aangewezen om ook de scholen en schoolbesturen nogmaals te wijzen op dit thema in een communicatie aan de scholen? Dit zou het beste gebeuren in augustus, want de problemen zijn groter nadat het water een aantal maanden stil heeft gestaan. Het is dus niet onbelangrijk om dit voor 1 september te doen. Kan voor de gesubsidieerde sector, gelet op de mogelijke hoogdringendheid, de vervanging van loden leidingen bij voorrang gesubsidieerd worden indien schoolbesturen van de spoedprocedure gebruik wensen te maken?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de heer De Meyer stelt een terechte vraag. We moeten hier aandacht voor hebben in de schoolinfrastructuur. Bij zijn laatste vraag, om bij voorrang subsidies te verlenen aan schoolbesturen die dit wensen, wil ik een aantal feitelijkheden inbrengen.

Uit het recente jaarverslag van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGIO) blijkt dat van de 248 miljoen euro die werd uitgegeven, 129 miljoen

euro – slechts 129 miljoen euro – werd gebruikt voor standaardprocedures, dus voor scholen die in de normale chronologie voorkomen. 65,5 miljoen euro werd gebruikt om de chronologie te doorbreken, dat zijn scholen die in de standaardprocedure dachten dat het aan hen was, maar plots vaststelden dat het toch niet aan hen was omdat er een tussen schuift. 49 miljoen euro werd gebruikt voor verkorte procedures. Dat wil eigenlijk zeggen dat maar de helft van de huidige bedragen van AGION wordt gebruikt voor standaardprocedures en de andere helft voor het doorbreken van de chronologie en voor verkorte procedures.

De vraag is hierbij toch een beetje of het wenselijk is dat we de verkorte procedures en de chronologie doorbrekende procedures nog meer versterken. Ik spreek bewust niet over het half miljoen euro voor spoedprocedures, want daar is er een zekere vorm van noodwendigheid in het licht van brand en dergelijke.

Dus, minister, indien u erin meegaat om voorrang te geven aan de kwestie van de loden leidingen, hoe spoort dat dan met al die standaardprocedures? Wanneer de inspectie langsgaat en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne bekijkt, is dit er dan al dan niet een onderdeel van? Dat speelt natuurlijk ook een rol.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, dames en heren, aan deze problematiek moeten we zeker aandacht besteden.

Mijnheer De Meyer, er zijn op dit ogenblik geen detailgegevens beschikbaar op schoolniveau die aantonen of alle Vlaamse schoolgebouwen inmiddels vrij zijn van loden leidingen. We hebben wel de schoolgebouwenmonitor, editie 2013, waaruit blijkt dat 59 procent van het schoolgebouwenpark gebouwd werd in de periode vóór 1970. En op de website van de Vlaamse Milieumaatschappij staat beschreven dat er tot 1970 in heel wat gebouwen loden waterleidingen werden aangelegd.

Niettegenstaande de voorbije jaren bijzondere aandacht werd besteed aan de negatieve aspecten van loden leidingen, gaat AGION er dus van uit dat er vandaag nog een aantal scholen zijn met loden waterleidingen. Precieze cijfers hebben we niet. Dat is ook logisch, ik heb ook geen cijfers over het aantal scholen en over de staat. Het is heel mager wat er aan gegevens beschikbaar is.

Het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (GO!) meldt dat er ook in hun oude schoolgebouwen nog loden waterleidingen kunnen zijn. Ook het GO! kan vandaag geen exacte cijfers geven.

Uw suggestie om de loden waterleidingen op te nemen, vind ik heel interessant. De aanwezigheid van loden waterleidingen kan inderdaad in de volgende schoolgebouwenmonitor opgenomen worden. De vraag stelt zich wel in welke mate schooldirecties voldoende technische kennis hebben over de aanwezigheid ervan in hun school. Gelet op de risico's is het natuurlijk nuttig indien ze zich daarover laten informeren. En bovendien, als we ernaar vragen, wijzen we erop dat er aandacht aan besteed wordt en dat het nuttig kan zijn dat ze eens laten bekijken wat er ligt.

Natuurlijk zal zoals bij elke potentiële toevoeging van vragen, een afweging moeten gebeuren door de ontwerpers van de monitor, over welke items ze opnemen. Ik sta eigenlijk sowieso positief tegenover uw suggestie om het te doen. We zullen dit bespreken met de mensen die de monitor opmaken. Het is een problematiek die heel wat aandacht verdient.

Er is een loodactieplan opgemaakt in 2011. Daarin werd door het agentschap Zorg en Gezondheid en de Vlaamse Milieumaatschappij de focus gelegd op de

maatregelen die moeten worden genomen op het vlak van gezondheid. AGION heeft toen ook dat actieplan op zijn website geplaatst en bekendgemaakt. Het staat er nog steeds op: ook nu nog is de relevante informatie over de loden leidingen terug te vinden op de website van AGION. Ik zal zeker niet nalaten, mijnheer De Meyer, om nog vóór de start van het nieuwe schooljaar dit thema nogmaals in de kijker te zetten. We moeten eigenlijk niet veel nieuwe dingen doen. We moeten dit onderwerp gewoon onder de aandacht brengen. Het materiaal bestaat, we weten hoe we ermee moeten omgaan en wat de gezondheidsrisico's zijn enzovoort.

Dat kan gebeuren via de digitale nieuwsbrief van AGION en Schooldirect. Scholen kunnen ook altijd terecht met hun vragen bij AGION en het GO!.

Ook het GO! hecht vanuit preventief oogpunt veel belang aan de gezondheid van haar leerlingen, cursisten en personeel. Daarom werken de GO!-scholen mee aan het project van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, de Watergroep dus, waarmee een convenant werd afgesloten inzake loodpreventie in drinkwater. De Watergroep doet de metingen en maakt de buizen loodvrij. Ze brengt de scholen op de hoogte indien er een overschrijding van de loodnorm is en maant aan om binnen de eigen installatie de leidingen te vervangen. Er beweegt wel wat.

Subsidiedossiers van het vrij gesubsidieerd onderwijs die betrekking hebben op het vervangen van loden leidingen, worden door AGION behandeld met een afwijking van de chronologie van de wachtlijst. Dat valt onder de rubriek 'milieusanering'. Deze dossiers worden dus al versneld behandeld. Ik weet niet of alle scholen dat weten.

Voor het officieel gesubsidieerd onderwijs worden de dossiers, ongeacht hun concrete inhoud, jaarlijks behandeld aan de hand van een prioriteitenlijst van dossiers die aan AGION wordt bezorgd door het OVSG. Het provinciaal gesubsidieerd onderwijs beschikt over een jaarlijks budget voor infrastructuurdossiers in het algemeen.

Ik kan op twee punctuele vragen positief antwoorden. Verder worden ze al versneld gesubsidieerd.

Mijnheer Daniëls, u zegt dat al een bepaald percentage naar afwijkingen gaat, maar dergelijke dossiers kunnen daarbij zijn. Milieusanering kan ook prioriteit krijgen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoord en uw engagement. Loden waterleidingen hoeven niet noodzakelijk een gezondheidsprobleem te veroorzaken. Als het water er twee maanden in stilstaat en men drinkt er dan van, dan is de kans groter. Dat risico moeten we verhelpen.

De heer Daniëls heeft gelijk, maar dat is een andere discussie. Dat we minder de voorrangprocedure moeten gebruiken en meer de standaardprocedure, is nogal evident. Als het gaat over gezondheid, moeten we een beroep kunnen doen op die procedure.

Het verheugt me dat na mijn vraag van 21 september 2011 voormalig minister Smet het engagement heeft uitgevoerd dat hij toen heeft uitgesproken.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Twee maanden stilstaan is niet goed, maar in het regeerakkoord staat dat we scholen multifunctioneel willen inzetten. Het is jammer dat dergelijke dure infrastructuur twee maanden niet wordt gebruikt.

In het kader van de legionellabacterie is er een procedure die scholen toepassen voor het spoelen van leidingen na een tijd van stilstand. Als scholen weten dat ze loden leidingen hebben, kunnen ze misschien niet alleen spoelen voor de legionellabacterie maar ook voor de loden leidingen.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Heel lapidair uitgedrukt: scholen die nog loden waterleidingen hebben, zijn jammer genoeg die schoolinfrastructuren die het minst toegankelijk zijn. In de toekomst moeten we zeker zorgen dat er een grotere toegankelijkheid is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de oprichting van een nieuwe conservatief-katholieke school in Maleizen – 2545 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, minister, vanaf volgend schooljaar zal het onderwijslandschap in Vlaanderen één school rijker zijn. In Maleizen komt vanaf 1 september de Ignatiusschool, genoemd naar de oprichter van de jezuïetenorde. 14 juni was er alvast een opendeurdag. Directeur en leraar Kris Clauw gaf er mee wat er van hen verwacht mag worden. De school zal nadrukkelijk aandacht hebben voor het katholieke geloof. Zo zullen de leerlingen godsdienstles krijgen volgens de Mechelse catechismus van voor 1954. De meeste leraars zijn bovendien overtuigd lid van Pro Familia, een oerconservatieve organisatie die ervoor pleit abortus, euthanasie, het homohuwelijk en draagmoederschap af te schaffen. De organisatie financiert zelfs mee de school.

De school zal daarom een privéschool worden. Op die manier kunnen ze in alle vrijheid invulling geven aan hun religieuze project. Wel hebben ze een erkenningsaanvraag ingediend bij het ministerie van Onderwijs zodat ze erkende attesten en diploma's kunnen uitreiken. De studenten zullen met andere woorden afstuderen met een erkend diploma zonder dat er controle is geweest op de kwaliteit van het lesaanbod.

Minister, bent u een voorstander van eng religieuze private onderwijsprojecten zoals dit van de nieuw opgerichte conservatief katholieke school in Maleizen? Klopt het dat deze school een erkenningsaanvraag heeft ingediend? Indien ja, wanneer zal zij in dat geval ten laatste een antwoord krijgen?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Deze vraag is een terechte vraag, maar is al meermaals gesteld. Het ging dan niet over deze religie maar over een andere.

Je kunt het op dezelfde manier inkleden wanneer het gaat over een school waar er wordt lesgegeven in de joodse traditie of de islamschool waarover het een paar weken geleden ging.

Zonder een waardering uit te spreken over het een of het ander denk ik dat de criteria in Vlaanderen vrij duidelijk zijn, zowel met de erkenning als met de subsidiëring. Er worden kwaliteitseisen gesteld en er zijn eindtermen en ontwikkelingsdoelen. In het verleden botsten we met meer religieus geïnspireerde scholen ook wel eens op het feit dat men een aantal waarden, normen en principes niet

meenam in de school en derhalve ook geen erkenning kreeg. Dat situeert zich niet in een of andere godsdienst, maar in verschillende godsdiensten.

Dat was de bemerking die ik daaraan wil koppelen. Ik kijk met belangstelling uit naar de concrete antwoorden over deze casus. Nogmaals, ik denk dat onze regelgeving stringent is. Ik wil een pleidooi houden om dat ook zo te houden.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Mijnheer Van Dijck, het eerste deel van mijn eerste vraag luidde als volgt: "Bent u een voorstander van eng religieuze private onderwijsprojecten, zoals ...". Het is dus niet zo dat ik het enkel beperk tot deze religie. Ik heb het over alle ideologische of religieuze scholen in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Gucht, ik wil ingaan op uw laatste opmerking. Ik ben een grote, grote fan van het grondwettelijk gewaarborgd principe van de vrijheid van onderwijs, ook wat de inrichting betreft. Elke rechtspersoon of natuurlijke persoon heeft het recht om een school op te starten. Ik heb dat in de plenaire vergadering ook al een aantal keren gezegd.

Het is pas indien deze school een erkenning en eventueel een financiering/subsidiëring beoogt door de overheid, dat de inrichter moet voldoen aan de decretaal bepaalde erkennings- en/of financierings- of subsidiëringsvoorwaarden.

Voor het secundair onderwijs zijn die voorwaarden vastgelegd in de artikelen 14 en 15 van de Codex Secundair Onderwijs. Ik geef u enkele erkenningsvoorwaarden mee. Ten eerste moet de school gevestigd zijn in gebouwen en lokalen die aan een aantal voorwaarden voldoen op het vlak van hygiëne, veiligheid en woonbaarheid. Ten tweede moet de school beschikken over voldoende didactisch materiaal en over een aangepaste schooluitrusting. Ten derde moet ze bepalingen naleven over de onderwijstaal en de taalkennis van het personeel. Ten vierde moet ze beantwoorden aan een hele rits decretale en reglementaire bepalingen inzake eindtermen, ontwikkelingsdoelen – want daarvoor worden ook soms afwijkingen gevraagd –, specifieke eindtermen of met ingang van een door de Vlaamse Regering te bepalen datum de erkende onderwijskwalificaties, leerplannen en handelingsplannen. Als school in het geheel van haar werking moet ze ten slotte ook de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen op het gebied van de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder eerbiedigen.

Mijnheer De Gucht, indien de school geen erkenning zou aanvragen, kan ze als vorm van huisonderwijs de leerplicht van de leerlingen die ervoor kiezen, invullen. In dat geval zal de onderwijsinspectie nagaan of aan de minimumvereisten voor huisonderwijs wordt voldaan. Sowieso is er dus iets van controle.

Klopt het dat de school een aanvraag tot erkenning heeft ingediend? Ja, dat klopt. De school heeft op 23 maart 2015 een aanvraag tot erkenning ingediend bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Ze heeft op 7 april 2015 ook een rectificatie ingediend. Die aanvraag is – conform het kwaliteitsdecreet – voor advies aan de onderwijsinspectie overgemaakt.

Artikel 35 van het kwaliteitsdecreet bepaalt dat de inspectie ter plaatse een onderzoek instelt naar het vervullen van de erkenningsvoorwaarden. Na dat onderzoek bezorgt de onderwijsinspectie een rapport met een advies over de erkenning aan de Vlaamse Regering. Dat rapport moet uiterlijk zes maanden na de aanvraag tot erkenning worden bekendgemaakt, zo niet wordt het advies geacht gunstig te zijn. We moeten er dus wel voor zorgen dat men binnen de tijd klaar is.

Concreet betekent dit dat uiterlijk op 6 december 2015 de beslissing bekend moet zijn. Dat is de huidige procedure die nu loopt en die zal worden gevolgd.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoorden.

Ik heb verschillende zaken gelezen over deze school, over de manier waarop zij willen omgaan met onder andere seksuele opvoeding, de manier waarop zij willen omgaan met de wetenschappen en de manier waarop men tegenover de ontwikkeling van de mens staat en daarbij uitgaat van creationisme. Hoe zult u daarmee omgaan als ze morgen zouden kunnen overgaan tot erkenning? Ik vind eerlijk gezegd dat het bijzonder vreemd zou zijn indien deze school zou worden erkend. Als ze zou worden erkend, hoe staat u daar dan tegenover? Zult u daarin dan al dan niet tussenkomen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Gucht, dat is een zeer hypothetische vraag. Als minister moet ik nu de procedure laten lopen. Dat betekent dat de inspectie haar werk moet doen en dat er een advies moet komen.

Ik heb u net gezegd dat een hele rits voorwaarden moet worden vervuld, ook wat de eindtermen betreft. Ik raad u aan om eens bij al mijn voorgangers te kijken welke aanvragen er zijn ingediend om af te wijken van de eindtermen en wie op welk moment die afwijking heeft goedgekeurd. Ik heb al verrassende manieren ontdekt over de manier waarop je die eindtermen moet halen. Ik zal er mij nu, mijnheer De Gucht, niet over uitspreken of het al dan niet moet worden erkend.

Er is vrijheid van onderwijs, er is een Kwaliteitsdecreet, de inspectie moet nu advies uitbrengen, we zullen zien wat de procedure nu brengt. Ik ga ervan uit dat het zoals in vele andere scholen het geval is, belangrijk zal zijn dat men zich voluit engageert om de eindtermen en ontwikkelingsdoelen te halen.

Verder heb ik daar niet veel over te zeggen, gelet op het feit dat de inspectie nog met het onderzoek bezig is.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Wij hebben enkele weken – het kan al maanden zijn – geleden in de plenaire vergadering een korte discussie gehad over de vrijheid van onderwijs naar aanleiding van een islamschool. Ik richt me niet speciaal tot u, minister, het verbaast me in het algemeen dat men tegenover een islamschool met dezelfde creationistische redeneringen veel angstiger staat dan tegenover een katholieke school. De reacties op de oprichting van deze school zijn veel heviger. Het is niet omdat men vanuit een religie vertrekt die in deze contreien door de eeuwen heen beleden is door een grote meerderheid van de bevolking, dat we daar niet even nauwkeurig moeten opletten dat de leerlingen die daar gevormd worden, op een goede manier in de huidige samenleving kunnen staan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het reductietarief voor studenten bij De Lijn – 2549 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Vervoerskosten zijn voor studenten vaak een grote hap uit hun budget, ongeacht of ze nu op kot zitten of elke dag pendelen. Er zijn uiteraard ook voordelen aan om met het openbaar vervoer naar de universiteit of hogeschool te gaan. Studenten leren kennis maken met duurzame verplaatsingsmogelijkheden.

Om de grote kost te compenseren, voeren de vervoersmaatschappijen voordeeltarieven in. Bij De Lijn verschillen die voordeeltarieven van stad tot stad. De leeftijdsgrens om van deze voordeeltarieven gebruik te maken is bij De Lijn vastgesteld op 25 jaar.

Door de flexibilisering van ons hoger onderwijs trekken de instellingen steeds meer studenten aan die ouder zijn dan 25 jaar. Dat is een positieve evolutie. Mensen die zich op latere leeftijd willen bijscholen, herkansen of herintreden komen dus niet in aanmerking voor de voordeeltarieven bij De Lijn.

De Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) stuurde begin mei een brief naar de Vlaamse en de federale minister van Mobiliteit – voor de NMBS – met de vraag of de voordeeltarieven kunnen worden uitgebreid naar alle studenten, ongeacht hun leeftijd. De VLHORA stelt zelf voor om een minimumgrens van 27 studiepunten in te voeren, zoals voor de kinderbijslag en werkloosheid. Ook de VVS is voorstander van een uitbreiding van de tarieven en berekende dat het over zo'n tien à vijftienduizend studenten zou gaan.

Minister, hoe staat u tegenover deze vraag van de VLHORA? Bent u bereid deze kwestie te behartigen bij de ministers voor Mobiliteit?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De vraag van de VLHORA om ook studenten ouder dan 25 jaar recht te geven op een reductietarief is mij bekend. Momenteel maakt De Lijn geen onderscheid tussen studenten en niet-studenten: al wie jonger is dan 25 kan reizen met een Buzzy Pazz, wie ouder is, moet een gewoon abonnement nemen. De huidige leeftijdsgrens is in dat opzicht dus een objectief criterium. Dat heeft voor- en nadelen. Het betekent ook dat oudere studenten de volle pot moeten betalen.

Als je de leeftijdsgrens wilt optrekken, moet je ook bepalen wie dan als student recht heeft op het reductietarief. Volstaat het bijvoorbeeld om ingeschreven te zijn voor een paar uren naast je voltijdse of deeltijdse job? In welke mate is het financiële kostenplaatje relevant voor oudere studenten die over eigen inkomsten beschikken? De VLHORA stelt hieromtrent voor om dezelfde grenzen te nemen die ook gelden voor het recht op kinderbijslag: een minimum van 27 opgenomen studiepunten. Dat lijkt me een redelijke benadering.

Of dit mogelijk is, hangt natuurlijk samen met het ruimere debat over de kostendekkingsgraad en de budgettaire mogelijkheden van De Lijn. Het voorstel zal dus in die context besproken moeten worden. Ik ben bereid om dat te bekijken met minister Weyts, zonder beloftes te doen. Als De Lijn de kinderbijslag volgt, lijkt me dat redelijk.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Ik dank u voor uw antwoord, minister. In verschillende steden kunnen studenten nu al gratis met de bus. In Leuven bijvoorbeeld bestaat er een studentenbuspas voor alle studenten die in Leuven ingeschreven zijn.

Ik ben blij dat u de vraag gaat bekijken. Hebt u intussen al overleg met de minister van Mobiliteit gehad hierover? Hoe ziet u de timing daarvan?

Minister Hilde Crevits: Dat hangt samen met de deeltarieven. Dat is voor de komende maanden. Ik zal het zeker aankaarten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de stereotiepe benadering van mensen met een migratiegeschiedenis in de klas – 2563 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Op de sociale media circuleerde een foto van examenvragen die naar verluidt zouden afgenomen zijn in het Sint-Norbertusinstituut Antwerpen. De vragen waren nogal tendentius.

Onder andere: geef drie redenen waarom mensen met kanker in een islamitische omgeving op weinig steun kunnen rekenen. Uit deze vragen is af te leiden dat leerlingen een resem absurde vooroordelen dienen te verwerken als leerstof. Ik haal dit voorbeeld aan, minister, om aandacht te vragen voor een kwestie die meer aandacht verdient in het onderwijs.

Ouders en leerlingen met een migratiegeschiedenis worden vaak – onbewust en dikwijls impliciet – op een stereotiepe manier benaderd. Oog voor diversiteit is voor leraren en lerenden een verrijking, maar ook een moeilijke opgave. Het zou echter verkeerd zijn te denken dat we nergens staan in het Vlaams onderwijs. Integendeel. Op de werkvloer worden veel positieve initiatieven genomen. Experts van het Steunpunt Diversiteit en Leren ontwikkelden het screeningsinstrument DISCO: leerkrachten en teams wordt de mogelijkheid geboden om een analyse te maken van het eigen handelen en hun eigen percepties inzake diversiteit. Op basis van deze screening krijgen de leerkrachten tips om hun omgang met diversiteit te versterken. Ook de tool DIVA ('diversiteit in actie') werd ontwikkeld, die materiaal aanbiedt voor leerkrachten en lerarenopleiders om zich te professionaliseren in het omgaan met diversiteit.

Minister, welke acties wilt u deze legislatuur ondernemen om het denken, het beleid en het handelen rond diversiteit in ons onderwijs te versterken? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat er meer aandacht wordt besteed aan de achtergrond van alle leerlingen en aan het vermogen van het onderwijzend personeel om zich hierin in te leven? Acht u het nodig om de vakinhouden te verruimen met oog voor interculturalisering en voor levensbeschouwelijke diversiteit? Zult u diversiteit sterker verankeren in de eindtermen? Zult u de lerarenopleidingen verplichten om meer adequate vorming te voorzien op vlak van diversiteit? Gaat u het screeningsinstrument DISCO implementeren in de Vlaamse onderwijspraktijk? Is het mogelijk om de tool DIVA op een structurele manier te verankeren in de Vlaamse onderwijspraktijk?

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Mevrouw Meuleman, dit is een zeer terechte vraag. Ik heb net een onderzoeksrapportje gekregen van iemand die in drie lerarenopleidingen onderzoek heeft verricht naar de ruimte die gegeven wordt aan diversiteit in de lerarenopleiding. We moeten vaststellen dat het maar zeer beperkt aan bod komt. Daar waar er aandacht aan wordt geschonken, wordt het toegewezen aan één project of aan één leerkracht die het als opdracht krijgt, terwijl het eigenlijk deel zou moeten uitmaken van een basishouding in alle vakken, integraal in de volledige opleiding. Er zijn dus al een aantal initiatieven, maar we hebben nog een hele weg te gaan. We moeten vooral bekijken hoe we ermee moeten omgaan om effect te hebben. Daar liggen nog een aantal uitdagingen voor ons.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Meuleman, ik heb mijn diensten meteen op de hoogte gebracht, ook van het educatief materiaal over kanker waarnaar u verwijst. Blijkbaar komen de vragen uit een gepubliceerde lessenbundel over kanker. De bewuste passage schetst een zeer stereotiep en problematisch beeld. Ik heb trouwens de tweets daarover gezien. Mijn diensten bekijken met Het Interfederaal Gelijkekansencentrum en de afdeling Gelijke Kansen van het Agentschap Binnenlands bestuur op welke manier de betrokken actoren, waaronder de uitgeverij, aangesproken kunnen worden.

Voor de implementatie van de eindtermen kunnen scholen rekenen op diverse ondersteunende partners, zoals de pedagogische begeleidingsdiensten. Specifiek voor burgerschapseducatie verwijs ik ook naar de subsidiëring van de Koning Boudewijnstichting voor het initiatief burgerschapsvorming. Daarnaast wil ik verwijzen naar de verdere subsidiëring van het Bijzonder Comité Herinneringseducatie, waarmee continuïteit is gegeven aan hun werking voor de ondersteuning van leraren en scholen rond dit deel van burgerschapseducatie.

In de Vlaamse Onderwijsraad wordt volgend schooljaar op mijn vraag een commissie opgericht onder de noemer 'Onderwijs en Samenleving'. Die commissie zal werken rond maatschappelijke thema's op school. Men wil onder andere een gedeelde generieke visie ontwikkelen over hoe scholen best omgaan met maatschappelijke uitdagingen en hoe ze daarin ondersteund kunnen worden. Het ligt voor de hand dat diversiteit als belangrijke maatschappelijk uitdaging aan bod zal komen.

Erkende instanties en de vereniging levensbeschouwelijke vakken hebben eind 2013 vrijwillig een engagementscharter ondertekend over interlevensbeschouwelijke competenties. Op die manier hebben zij zich ertoe geëngageerd om de levensbeschouwelijke vakken te gebruiken als hefboom voor dialoog. Eind 2014 heb ik de vertegenwoordigers van de erkende instanties en verenigingen en de onderwijskoepels en het gemeenschapsonderwijs samengebracht om te praten over de invulling van die interlevensbeschouwelijke competenties. Op dit ogenblik finaliseren we de gesprekken om deze interlevensbeschouwelijke dialoog verder te versterken.

Wat het verruimen van de vakinhouden betreft, voorzitter, verwijs ik naar het parlementair debat over de eindtermen, dat er in het najaar aankomt. Ik vraag dat dit debat er mee voor zou zorgen dat de prioriteiten waaraan scholen moeten werken, voor iedereen duidelijker worden. Mijn voorkeur gaat naar een afgeslankt pakket aan eindtermen, zo concreet mogelijk en met zo weinig mogelijk ballast. Alleen is het zo dat ik alleen nog maar vragen heb gekregen naar meer en nog geen enkele naar minder. Dat wordt dus een zeer moeilijke evenwichtsoefening.

Mevrouw Meuleman, het is de bedoeling om in het najaar een goedgekeurd horizontaal beleidsplan Integratie en Inburgering te krijgen. Ik kan daar nu nog niet op vooruitlopen, maar daar moet ook uiteraard een heel deel met betrekking tot Onderwijs in zitten.

In de basiscompetenties voor beginnende leraren en het beroepscompetentieprofiel zitten heel wat aanknopingspunten met betrekking tot diversiteit. Bijvoorbeeld voor de bachelor kleuteronderwijs is er: 'de leerkracht kan omgaan met diversiteit', enzovoort. We hadden het er deze voormiddag al over. Een concreet voorbeeld hiervan is het project 'De kloof een beetje dichten ... Sociale emancipatie via schoolleven', dat met budget van het Innovatiefonds voor de lerarenopleidingen werd gerealiseerd. In samenwerking met de Koning Boudewijnstichting werd daarvoor door het Steunpunt Diversiteit en Leren via een samenwerkingsverband tussen de Karel De Grote-

Hogeschool, de Arteveldehogeschool en de Hogeschool-Universiteit Brussel een toolbox ontwikkeld voor docenten aan de lerarenopleiding kleuteronderwijs om studenten beter te professionaliseren in het omgaan met kansarmoede.

Op dit ogenblik onderzoek ik hoe de lerarenopleidingen nog beter ondersteund kunnen worden in een en ander.

Scholen en lerarenopleidingen zijn uiteraard vrij in de methodieken die ze hanteren. U verwijst naar het screeningsinstrument DISCO en de tool DIVA. Deze tools werden bekendgemaakt via de klassieke kanalen Klasse en Schooldirect, en zijn ook gekend bij de pedagogische begeleidingsdiensten. Ik wil er gerust nog eens op attenderen, maar scholen zijn natuurlijk vrij om te kiezen wat ze gaan gebruiken.

Mevrouw Meuleman, ik heb mijn antwoord een beetje verkort. Het allerbelangrijkste signaal is misschien dat ik dat wel ernstig vind. Wij hebben wel opdracht gegeven om dat grondig te bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, bedankt voor het antwoord. Ik ben ook zeer blij met de bijval van u, voorzitter. Wij waren allemaal gechoqueerd door die vragen, dat was een echte eyeopener. Er zal een en ander moeten gebeuren in de lerarenopleiding en wat de nascholing betreft. De pedagogische begeleidingsdiensten moet men er nog verder op attenderen. Dat charter is er, maar ik weet niet of er al zo veel is veranderd. Wat de interlevensbeschouwelijke dialoog betreft, kunnen we zeker als overheid ervoor proberen te zorgen dat dat nog wat verder gaat. Die commissie is een goed idee. Ik ben blij met de aandacht en de initiatieven die u daarvoor wil nemen. Het is iets dat we zeker moeten opvolgen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Meuleman, u hebt gelijk: er is nog niet veel veranderd. Maar ik heb ook vastgesteld dat dat charter wel ondertekend is, maar dat de netten en de koepels daar niet bij betrokken waren. Het is natuurlijk cruciaal dat dat samen gebeurt. Ik ben de eerste die iedereen rond de tafel heeft gezet om eens van elkaar te horen hoe en wat.

Die problematiek interesseert me ook wel. Ik vind dat de interlevensbeschouwelijke dialoog cruciaal is. Ik zie dat er wel wat openingen zijn. De grootste openingen zijn er soms bij de religies die ons het meest zorgen baren, als ik dat mag zeggen. Sommige andere zijn daar iets moeilijker in. Er is discussie over het aantal uren, wat je doet en hoe je het doet. Dat charter moet worden uitgediept en het moet ook door iedereen onderschreven en ondertekend worden. Daar is het vorig jaar een beetje fout gelopen. Het was een heel waardevol initiatief van mijn voorganger, maar iedereen moet mee in het bad. Het mag niet boven de hoofden van de ene of de andere gebeuren. De netten, de koepels en de levensbeschouwingen moet zich samen engageren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.